

Kunnanvaltuusto

Aika 12.12.2022 klo 18:00 - 18:45

Paikka Kunnanvirasto, valtuustosali, Virkatie 1, Järvelä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 47	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 48	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 49	Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025	6
§ 50	Rakennusjärjestyksen päivittäminen	14
§ 51	Muut mahdollisesti esille tulevat asiat	30

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aaltonen Päivi	valtuutettu	
	Airola Matti	valtuutettu	
	Alander Toni	valtuutettu	
	Aslamaa Martti	valtuutettu	
	Eerola Seppo	valtuutettu	
	Hietala Marko	valtuutettu	
	Issakainen Kauko	valtuutettu	
	Kinnari Sirpa	valtuutettu	
	Kirkkomäki Nana	valtuutettu	
	Korpela Liisa	valtuutettu	
	Koskinen Markku	valtuutettu	
	Kuronen Jani	valtuutettu	
	Laiho Juha-Matti	valtuutettu	
	Malm Tiina	valtuutettu	
	Nousjoki Santeri	valtuutettu	
	Nummela Tuomas	valtuutettu	
	Penna Mika	valtuutettu	
	Raininko Mari	valtuutettu	
	Rauhamaa Topias	valtuutettu	
	Sallila Matti	valtuutettu	
	Salminen Miia	valtuutettu	
	Tammelin Jukka	varavaltuutettu	
	Tuomaila Anne	valtuutettu	
	Saarikivi Markus	asiantuntija § 49	
	Nieminen Jouni	asiantuntija	
	Nihtilä Jaana	pöytäkirjanpitäjä	
	Eronen Emilia	nuorisovaltuutettu	
	Keningi Niklas	nuorisovaltuutettu	
	Paatos Pyry	nuorisovaltuutettu	
	Sola Pekko	nuorisovaltuutettu	
	Ville Asunmaa	tekninen avustaja	
Poissa	Vilén Olli		
	Huhtimo Siiri		

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Matti Airola
puheenjohtaja

Jaana Nihtilä
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

47 - 51

Pöytäkirjan tarkastus

Tämä pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti.

Päivi Aaltonen
pöytäkirjantarkastaja

Santeri Nousjoki
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Sähköisesti allekirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.karkola.fi/paatoksenteko.

Kunnanvaltuusto

§ 47

12.12.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 47

Kuntalain 103 §: mukaan kokous on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Nimenhuudossa läsnä oli 22 valtuutettua ja 1 varavaltuutettu. Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanvaltuusto

§ 48

12.12.2022

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 48

Hallintosäännön § 150 mukaisesti toimielimen pöytäkirjat allekirjoitetaan sähköisesti.

Allekirjoittajat saavat sähköpostiinsa allekirjoitusviestin, jossa on linkki allekirjoituspalveluun. Kun kaikki allekirjoittajat ovat pöytäkirjan allekirjoittaneet, palautuu pöytäkirja allekirjoitustietoineen asianhallintajärjestelmään sähköisesti arkistoivaksi.

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat kunnanvaltuuston jäsenet Aaltonen Päivi ja Nousjoki Santeri.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti valita tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi Päivi Aaltosen ja Santeri Nousjoen.

Kunnanhallitus	§ 189	31.10.2022
Kunnanhallitus	§ 202	21.11.2022
Kunnanhallitus	§ 206	28.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 49	12.12.2022

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025

Kunnanhallitus 31.10.2022 § 189
314/02.02.00/2022

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206
talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2113

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Liitteinä ovat kunnanhallituksen toimialan käyttötalouden suunnitelma vuodelle 2023, talousarvion tuloslaskelma 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025. Koko talousarviokirja esitellään kunnanhallitukselle pormestarin työpajassa ma 21.11.2022.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä kunnan toimintakulut sekä verotulot ja valtionosuudet pienentyvät merkittävästi hyvinvointialueuudistukseen liittyen. Talousarvioesityksessä vuosikate ei riitä kattamaan investointien myötä kasvanutta noin 1,5 Meur poistoerää, jolloin talousarvioluonnoksen tulos on 385 000 euroa alijäämäinen.

Suunnitelmavuosien 2024 ja 2025 poistot ovat noin 1,55 Meur tasolla ja myös suunnitelmavuodet uhkaavat jäädä alijäämäisiksi ilman talouden tasapainottamiseen liittyviä sopeuttamistoimia.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai alijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2024-2025 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että suunnitelma-
vuosien alijäämä voidaan kattaa edellisten kausien ylijäämillä, mutta tarve

taloutta parantaviin toimiin vuosien 2024 ja 2025 talousarvioita laadittaessa on ilmeinen.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelun rinnalla on tehty Valtiokonttorin Kuti-raportoinnin tehostamiseen liittyvää laskentatunnisteiden uudistamista. Tehdyillä muutoksilla on vaikutuksia vuoden 2023 talousarvion suoraan vertailtavuuteen aiempien talousarvioiden kanssa.

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tuloveroprosentit on kiinnitetty Suomessa poikkeuksellisesti kahdeksi vuodeksi vuoden 2023 loppuun saakka. Vuoden 2023 tuloveroprosentiksi on määrättävä vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Kunnan tuloveroprosentti on HVA-uudistuksen myötä 9,36. Muut vuoden 2023 verotulokertymät on laskettu nykyisten veroprosenttien mukaan. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35, vakituisten asuinrakennusten 0,60, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten 1,2 ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,35.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä noin 9,7 miljoonaa euroa. Verot kirjataan maksuperusteisesti, joten tuloarvio perustuu maksettaviin tilityksiin, eikä verotettavien tulojen kasvuun.

Valtionosuudet on esitetty tämän hetkisen Kuntaliiton tuottaman ennusteen mukaan ja ovat noin 1,4 Meur.

Kunta on vuoden 2022 aikana saanut historiansa suurimman investointien kokonaisuuden valmiiksi, kun yhteinäiskoulun kaksi osaa ja sen yhteyteen rakennetut kirjasto ja liikuntahalli on kaikki saatu käyttökuntoon. Merkittävänä investointikohteena jatkuu vielä siirtoviemärin rakentaminen.

Suuret investoinnit vaikuttavat kunnan lainanottotarpeeseen. Lainamäärä tulee kasvamaan vuoden 2023 aikana yhteensä noin 30 miljoonaa euron tasolle, joka tarkoittaa noin 6 800 euroa / asukasta. Varsinaisen lainan lisäksi korkoriskiä aiheuttavat leasing-sopimukset.

Tasapainoisen talouden ehtona suunnitelmakaudella on toimintatuottojen kasvattaminen, toimintakatteen matala kasvu, pieni korkotason nousu ja investointien tehokas toteutus.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelmasta. Kunnanhallitus päättää pitää talousarvion valmisteluun keskittyvän pormestarin työpajan ma 21.11. klo 17 alkaen.

Päätös

Pormestari muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelmasta.

Kunnanhallitus päättää pitää talousarvion valmisteluun liittyvän ylimääräisen kunnanhallituksen kokouksen 21.11. klo 17:00. Lisäksi

kunnanhallitus päättää, että kokoukseen kutsutaan toimialajohtajat sekä Teknisen lautakunnan, Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ja Ympäristölautakunnan puheenjohtajat.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 21.11.2022 § 202
314/02.02.00/2022

Valmistelija

kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206
talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2113

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Liitteenä on talousarviokirja vuodelle 2023 ja suunnitelmavuosille 2024-2025.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä kunnan toimintakulut sekä verotulot ja valtionosuudet pienentyvät merkittävästi hyvinvointialueuudistukseen liittyen. Talousarvioesityksessä vuosikate ei riitä kattamaan investointien myötä kasvanutta noin 1,5 Meur poistoerää, jolloin talousarvioesityksen tulos on 451 000 euroa alijäämäinen.

Suunnitelmavuosien 2024 ja 2025 poistot ovat noin 1,55 Meur tasolla ja myös suunnitelmavuodet uhkaavat jäädä alijäämäisiksi ilman talouden tasapainottamiseen liittyviä sopeuttamistoimia.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2024-2025 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että suunnitelmavuosien alijäämä voidaan kattaa edellisten kausien ylijäämillä, mutta tarve taloutta parantaviin toimiin vuosien 2024 ja 2025 talousarvioita laadittaessa on ilmeinen.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelun rinnalla on tehty Valtiokonttorin Kuti-raportoinnin tehostamiseen liittyvää laskentatunnisteiden uudistamista. Tehdyillä muutoksilla on vaikutuksia vuoden 2023 talousarvion suoraan vertailtavuuteen aiempien talousarvioiden kanssa.

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tuloveroprosentit on kiinnitetty Suomessa poikkeuksellisesti kahdeksi vuodeksi vuoden 2023 loppuun saakka. Vuoden 2023 tuloveroprosentiksi on määrättävä vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Kunnan tuloveroprosentti on HVA-uudistuksen myötä 9,36. Muut vuoden 2023 verotulokertymät on laskettu nykyisten veroprosenttien mukaan. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35, vakituisten asuinrakennusten 0,60, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten 1,2 ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,35.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä noin 9,7 miljoonaa euroa. Verot kirjataan maksuperusteisesti, joten tuloarvio perustuu maksettaviin tilityksiin, eikä verotettavien tulojen kasvuun.

Valtionosuudet on esitetty tämän hetkisen Kuntaliiton tuottaman ennusteen mukaan ja ovat noin 1,4 Meur.

Kunta on vuoden 2022 aikana saanut historiansa suurimman investointien kokonaisuuden valmiiksi, kun yhteinäiskoulun kaksi osaa ja sen yhteyteen rakennetut kirjasto ja liikuntahalli on kaikki saatu käyttökuntoon. Merkittävänä investointikohteena jatkuu vielä siirtoviemärin rakentaminen.

Suuret investoinnit vaikuttavat kunnan lainanottotarpeeseen. Lainamäärä tulee kasvamaan vuoden 2023 aikana yhteensä noin 29 miljoonaa euron tasolle, joka tarkoittaa noin 6 800 euroa / asukasta. Varsinaisen lainan lisäksi korkoriskiä aiheuttavat leasing-sopimukset.

Tasapainoisen talouden ehtona suunnitelmakaudella on toimintatuottojen kasvattaminen, toimintakatteen matala kasvu, pieni korkotason nousu ja investointien tehokas toteutus.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelmasta. Kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa 28.11.2022.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä: Kunnanhallitus edellyttää, että virkamiesjohto esittää kansliapäällikön johdolla laaditun sopeutussuunnitelman 28.11.2022 kokoukseen, jossa vuoden 2023 taloudellinen tulos on ylijäämäinen.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Kunnanhallitus 28.11.2022 § 206 314/02.02.00/2022	
Valmistelija	kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206 talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2113

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen

yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvio vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025 on esityslistan liitteenä.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 21.11.2022 (§ 202) edellyttää, että virkamiesjohto esittää kansliapäällikön johdolla laaditun sopeutussuunnitelman vuoden 2023 talousarvioesitykseen kunnanhallituksen 28.11.2022 kokouksessa. Toimialajohtajat ovat laatineet kansliapäällikön johdolla kunnanhallitukselle sopeutussuunnitelman, joka on jaettu kunnanhallitukselle sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 – 2025 huomioiden kunnanhallituksen päättämät eritellyt muutokset.

Kunnanhallitus valtuuttaa talouspäällikön tekemään käsittelyssään päättämät muutokset talousarviokirjaan.

Päätös Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2025 ottaen huomioon kunnanhallituksen päättämät eritellyt muutokset.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimiala

- Perusopetuksessa oppikirjojen sijaan hankitaan enemmän digioppimateriaaleja, kulujen vähennys 10 000 euroa (KP 1712)
 - Uimahallin kaikkien lippujen hintoja korotetaan yhdellä (1) eurolla, tuottojen lisäys 16 000 euroa (KP 1780)
 - Kirjaston DVD-levyjen hankintamäärärahaa vähennetään 2 000 euroa (KP 1735)
 - Nuorten työpajatoiminnasta vähennetään 30 000 euroa (KP 1760)
 - Palautetaan viikoittainen kasviruokapäivä kouluruokailuun, kulujen vähennys 7 000 euroa (KP 1712)
- Yhteensä 65 000 euroa

Teknisen lautakunnan toimiala

- Määräaikainen kaavasuunnittelija, palkkavarauksen vähennys 13 500 euroa (KP 1920)
 - Metsän myyntituottaja lisätään 10 000 euroa (KP 1940)
 - Määräaikaisten tuntipalkkojen varauksen pienennetään 61 770 euroa (KP 1930)
 - Kärkölän Veden rakentamismaksutuloja lisätään 30 000 euroa (KP 1981 ja KP 1982)
- Yhteensä 115 270 euroa

Ympäristötoimiala

- Ilmastokoordinaattorin määrärahavaraus poistetaan 5 000 euroa (KP 1891)
 - Sähköisen asioinnin kehittämiskustannukset jaksotetaan kahdelle vuodelle, kulujen vähennys 8 500 euroa (KP 1891)
- Yhteensä 13 500 euroa.

Kunnanhallituksen toimiala

- Tonttien myyntituottoja lisätään 15 000 euroa (KP 1515)
 - Toimikuntien kokousmäärärahavaraus vähennetään 5 000 euroa (KP 1305)
 - Määräaikaisten palkkavarausta vähennetään 20 730 euroa (KP 1315)
 - Whistle blowing -ilmoituskanavan käyttöönottoa siirretään, säästetään 3 500 euroa (KP 1315)
 - Eduhouse digitaalinen koulutuspalvelu irtisanotaan, säästetään 4 200 euroa (KP 1315)
 - Konsernin omistajaohjauksen kehittäminen, vähennetään 10 000 euroa (KP 1315)
 - Digiturvapalvelujen kehittäminen, vähennetään 10 000 euroa (KP 1315)
 - Markkinoinnin myyntituottojen lisätään 5 000 euroa (KP 1310)
 - ICT ja atk-palvelut, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
 - Muut asiantuntijapalvelut, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
 - Koneiden ja laitteiden vuokrat, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
 - Mainostuloja lisätään 50 000 euroa (KP 1380)
 - Yhteistoimintaosuuksien maksuosuutta korotetaan 4 600 euroa (KP 1315)
- Yhteensä 148 830 euroa.

Kunnanhallitus päätti valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat muutokset talousarviokirjaan.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

taluspäällikkö, toimialajohtajat, valtuusto

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 49
314/02.02.00/2022

Esittelijä

kunnanhallitus

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2025 ottaen huomioon kunnanhallituksen päättämät eriteltyt muutokset.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimiala

- Perusopetuksessa oppikirjojen sijaan hankitaan enemmän digioppimateriaaleja, kulujen vähennys 10 000 euroa (KP 1712)
- Uimahallin kaikkien lippujen hintoja korotetaan yhdellä (1) eurolla, tuottojen lisäys 16 000 euroa (KP 1780)
- Kirjaston DVD-levyjen hankintamäärärahaa vähennetään 2 000 euroa (KP 1735)
- Nuorten työpajatoiminnasta vähennetään 30 000 euroa (KP 1760)
- Palautetaan viikoittainen kasviruokapäivä kouluruokailuun, kulujen vähennys 7 000 euroa (KP 1712)

Yhteensä 65 000 euroa

Teknisen lautakunnan toimiala

- Määräaikainen kaavasuunnittelija, palkkavarauksen vähennys 13 500 euroa (KP 1920)
- Metsän myyntituottaja lisätään 10 000 euroa (KP 1940)
- Määräaikaisten tuntipalkkojen varauksen pienennetään 61 770 euroa (KP 1930)
- Kärkölän Veden rakentamismaksutuloja lisätään 30 000 euroa (KP 1981 ja KP 1982)

Yhteensä 115 270 euroa

Ympäristötoimiala

- Ilmastokoordinaattorin määrärahavaraus poistetaan 5 000 euroa (KP 1891)
- Sähköisen asioinnin kehittämiskustannukset jaksotetaan kahdelle vuodelle, kulujen vähennys 8 500 euroa (KP 1891)

Yhteensä 13 500 euroa.

Kunnanhallituksen toimiala

- Tonttien myyntituottoja lisätään 15 000 euroa (KP 1515)
- Toimikuntien kokousmäärärahavaraus vähennetään 5 000 euroa (KP 1305)
- Määräaikaisten palkkavarauksen vähennetään 20 730 euroa (KP 1315)
- Whistle blowing -ilmoituskanavan käyttöönottoa siirretään, säästetään 3 500 euroa (KP 1315)
- Eduhouse digitaalinen koulutuspalvelu irtisanotaan, säästetään 4 200 euroa (KP 1315)
- Konsernin omistajaohjauksen kehittäminen, vähennetään 10 000 euroa (KP 1315)
- Digiturvapalvelujen kehittäminen, vähennetään 10 000 euroa (KP 1315)
- Markkinoinnin myyntituottojen lisätään 5 000 euroa (KP 1310)
- ICT ja atk-palvelut, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
- Muut asiantuntijapalvelut, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
- Koneiden ja laitteiden vuokrat, vähennetään 10 000 euroa (KP 1310)
- Mainostuloja lisätään 50 000 euroa (KP 1380)
- Yhteistoimintaosuuksien maksuosuutta korotetaan 4 600 euroa (KP 1315)

Yhteensä 148 830 euroa.

Päätös

Keskustelun kuluessa tehtiin kaksi kannatettua vastaehdotusta:

1. Santeri Nousjoki esitti Kauko Issakaisen ja Liisa Korpelan kannattamana, että poistetaan Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan eritellyistä muutoksista kohta; Palautetaan viikoittainen kasviruokapäivä kouluruokailuun, kulujen vähennys 7 000 euroa
2. Matti Sallila esitti Kauko Issakaisen ja Liisa Korpelan kannattamana, että lisätään Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan muutoksiin teksti, että poistetaan Kärkölän koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostukset keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä kaksi poikkeavaa

kannatettua esitystä, joten on suoritettava äänestykset.

Ensin äänestettiin Santeri Nousjoen vastaehdotuksesta: poistetaan Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan eritellyistä muutoksista kohta; Palautetaan viikoittainen kasviruokapäivä kouluruokailuun, kulujen vähennys 7 000 euroa.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat hallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Santeri Nousjoen esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 14 JAA-ääntä, 6 EI-ääntä ja 3 tyhjää.

Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen.

Toisena äänestettiin Matti Sallilan vastaehdotuksesta: lisätään teksti Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan esitettyihin muutoksiin, että poistetaan Kärkölän koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat hallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Matti Sallilan esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 8 JAA-ääntä, 11 EI-ääntä ja 4 tyhjää.

Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen hyväksyä liitteenä oleva vuoden 2023 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025 sillä tekstilisäyksellä, että lisätään Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan muutoksiin teksti; poistetaan Kärkölän koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Jakelu

toimialajohtajat
talouspäällikkö

Liitteet

Liite1 Taloussuunnitelma 2023 - 2025 ja talousarvio 2023
Liite2 Äänestysluettelo 1 valtuusto § 49
Liite3 Äänestysluettelo 2 valtuusto § 49

Ympäristölautakunta	§ 42	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 51	07.09.2022
Ympäristölautakunta	§ 73	23.11.2022
Kunnanhallitus	§ 216	28.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 50	12.12.2022

Rakennusjärjestyksen päivittäminen

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 42
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunnalle esitetään Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) hyväksymistä ja nähtäville asettamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 14 §:n mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Kärkölen kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Kärkölen kunnanvaltuustossa 4.3.2013 § 43. Lahden kaupunki sekä Nastolan ja Kärkölen kunnat olivat sopineet yhteisen rakennusvalvonnan järjestämisestä ja kunnilla oli yhteinen rakennuslautakunta. Tämän perusteella myös rakennusjärjestys laadittiin yhteisesti Lahden kaupungin sekä Nastolan ja Kärkölen kuntien kesken.

Lahden ja Nastolan yhdistyttyä ja yhteisen rakennuslautakunnan päätyttyä rakennusjärjestystä on syytä muuttaa ja laatia Kärkölen kunnalle oma rakennusjärjestys. Rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä suuria muutoksia tässä vaiheessa. Uusi rakentamislaki on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024, joka muuttaa rakentamismääräyksiä ja -käytäntöjä, mikä edellyttää rakennusjärjestyksen päivittämistä uudelleen.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava kaavoja valmisteltaessa käytettävää vuorovaikutusmenettelyä. Tämän perusteella rakennusjärjestyksen päivittämisestä on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka esitetään rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Liitteenä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Esittelijä rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämisestä ja hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestyksen päivittämisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja asettaa sen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

on nähtävänä Kärkölän kunnan internet-sivuilla.

Rakennusjärjestyksen päivittämisen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä ilmoitetaan kuulutuksella Kärkölän kunnan virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kuulutus julkaistaan 29.6.2022 Hollolan Sanomat –lehdessä ja Kärkölän kunnan internet-sivuilla.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu Ote Kärkölän kunnan toimielimet
Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta,
Orimattilan kaupunki,
Hämeen ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Maakuntamuseo
Maanmittauslaitos
Liikennevirasto

Kuulutus Kärkölän kunnan virallinen ilmoitustaulu
Kärkölän kunnan internet-sivut
Hollolan Sanomat -lehti

Ympäristölautakunta 07.09.2022 § 51
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Kärkölän kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 29.6 - 5.8.2022. Kärkölän kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kuulutus on julkaistu 29.6.2022 Hollolan Sanomat –lehdessä ja Kärkölän kunnan internet-sivuilla. Rakennusjärjetyksen päivittämisestä ei ole tullut määräaikaan mennessä kommentteja.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on antanut rakennusjärjestyksesityksestä lausunnon 19.7.2022:

Lausunnossa on todettu seuraavaa:

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on tutustunut Kärkölän rakennusjärjestykseen huomioiden nykyiset säädökset sekä pelastuslaitoksen nykyiset ja valmistella olevat käytännöt ja ohjeet. Osa ohjeistuksista muuttunee Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ohjeistuksen myötä jolloin esim. aurinkovoimalle ja sähköautojen latauspaikoille sisätiloissa tulisi muutoksia, näistä muutama sana lausunnon lopussa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos kiinnittää huomioita seuraaviin kohtiin:

- 7.1 Maanrakennustyöt pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella

Määräys; Pohjaveden pilaantuminen tulee estää pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla maanrakennustöitä tehtäessä.

Pelan huomio; olisi hyvä huomioida myös työkoneiden tankkaus ja mahdollinen tankkauspaikan muodostaminen.

- 7.3 Rakentaminen pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella

Määräys; 1- ja 11- luokan pohjavesialueilla, sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttoainesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle ja rakentaa kaksivaippaisena rakenteena tai varustaa sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä.

Pelan huomio; Rakennusjärjestyksessä edellytetään öljy- ja polttonestesäiliöiden sijoitusta pohjavesialueilla maan päälle. Pelastuslaitos huomauttaa, että oheinen teksti ei mahdollista jakeluasemien rakentamista, koska jakeluasemia koskeva tämänhetkinen lainsäädäntö ei mahdollista bensiinisäiliön sijoittamista maan päälle kuin veneasemilla.

- 7.6 Maalämpö

Määräys; Maalämmön käyttäminen (lämpökaivo, maapiiri) lämmitysjärjestelmänä vaatii rakennusvalvontaviranomaisen luvan sekä uudisrakentamisessa että lämmitysjärjestelmän vaihdoksessa. Vedenottamon suoja-alueilla ja läheisyydessä ei yleensä ole edellytyksiä maalämmön käytölle. Pohjavesialueella maalämpökaivon hyväksyntä perustuu tapauskohtaiseen harkintaan, maapiirien rakentaminen ei ole mahdollista (liitekartta nro 3). Lämmönkeruuputkistojen asentaminen vesistöön edellyttää vesirakennustyöilmoitusta tai vesilain mukaista lupaa.

Pelan huomio: Vedenottamon suoja-alue termiä tulisi tarkentaa (yleensä pohjavesialueen raja) ja/tai kirjata pohjavesialueelle suunniteltavien lämpökaivojen kohdalle automaattisesti tarve aluehallintoviraston luvan tarve.

Lausunnossa viitataan yleisesti pohjavesien suojelusuunnitelmiin, joissa voidaan ottaa huomioon mm. seuraavaa.

- Pohjavesialueille rakennettavien lämpökaivojen osalta on ennen rakentamista hankittava aluehallintoviraston lupa tai ympäristönsuojelulain mukaisen valtion valvontaviranomaisen lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeellisuudesta.

- Porauksessa on huolehdittava, että maaperään tai pohjaveteen ei pääse valumaan öljyä tai muita haitallisia aineita. Porauskaluston on oltava tarkoitukseen sopiva.
- Kaivorakenteiden on oltava sellaiset, ettei niiden kautta pääse pintavesiä pohjaveteen. Kaivon yläosassa on käytettävä suojaputkea, joka upotetaan vähintään 2-6 metriä kalliioon. Suojaputken ja kallion välinen sauma on tiivistettävä.
- Porausraportti ja mahdolliset vesinäytteiden tulokset on pyydettyäessä toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja vesitalousasioita valvovalle valtion viranomaiselle.
- Järjestelmässä ei saa käyttää pohjavedelle vaarallisia aineita.
- Huollon tai laitteiston käytöstä poiston yhteydessä lämmönsiirtoliuos on otettava talteen. Liuosta ei saa päästää tai sijoittaa ympäristöön.
- Hakijan on varauduttava tarvittaessa tulppaamaan kaivo, mikäli sen rakentamisesta aiheutuu pohjaveden määrän tai laadun haitallisia muutoksia.

Toimenpidesuosituks:

- Pohjavesialueille tehtävistä maalämpökaivoista tulee pyytää aluehallintoviraston lupa tai lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeellisuudesta ELY-keskukselta.
- Kunnan ympäristönsuojelusmääräyksissä tulisi kieltää maalämpöjärjestelmät pohjaveden muodostumisalueilla tai koko 1- ja 2-luokan pohjavesialueilla.
- Maalämpökaivojen sijaan pohjavesialueilla on suositeltavaa rakentaa esim. ilmavesilämpöpumppuja.

Lisäksi pelastuslaitos suosittelee;

- Tulisijallisten rakennelmien osalta on hyvä muistaa myös paloturvallisuus. Suosittelemme kiinteiden grillien ja paljujen tulipesien sijoittamista vähintään 4 m etäisyydelle räystääslinjasta tulipaloriskin vähentämiseksi.
- Jäteastiat ovat yleinen kohde ilkeiltä tuhopoltoille, esitämme tuhopolttoriskien vähentämiseksi on, että jäteastiat ja jätēsäilytystilat on sijoitettava niin, että tulipalon syttymisen ja leviämisen vaara on vähäinen. Rakennuksen alla tai sen välittömässä lähteisyydessä ei saa säilyttää mitään helposti syttyvää.
- Turvallinen etäisyys esimerkiksi yksittäisille jäteastioille on 4 m ja katoksille 8 m.
- Sähköautojen latauksesta autotalleissa ja -halleissa sen verran, että jännite olisi saatava kytkettyä pois tilaan menemättä.

- Aurinkosähköstä myös muutama sana, on varmistettava paneeleiden poiskytkentä poikkeamatilassa - selkeät merkinnät aurinkosähköstä ja kytkimien merkitseminen- osana työturvallisuutta.

Ehdotus Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi on esityslistan liitteenä. Ehdotuksessa on huomioitu Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen lausunto.

Rakennusjärjestyksen valmisteluun ovat osallistuneet pormestari, ympäristölautakunnan puheenjohtaja, tekninenjohtaja, ympäristösihteeri ja rakennustarkastaja 15.9.2022 pidetyssä kokouksessa.

Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot. Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla. Ympäristölautakunta laittaa rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon, josta kuulutetaan Hollolan Sanomille ja osallisille sekä pyytää tarvittavat lausunnot.
Päätös	Ympäristölautakunta päätti seuraavaa. Ympäristölautakunta päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot. Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla. Lisäksi jakeluun päätettiin lisätä alueella toimivat rakennusalan yritykset
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Ote Kärkölen kunnan toimielimet Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta, Orimattilan kaupunki, Hämeen ELY-keskus Uudenmaan ELY-keskus Päijät-Hämeen liitto Päijät-Hämeen pelastuslaitos Maakuntamuseo Maannmittauslaitos Väylävirasto Kärkölen yrittäjät Kärkölen maataloustuottajain yhdistys ry kyläyhdistykset Kuulutus Kärkölen kunnan virallinen ilmoitustaulu Kärkölen kunnan internet-sivut Hollolan Sanomat -lehti

Rakennusjärjestysluonnos oli nähtävänä kunnan yleisessä tietoverkossa 14.9.2022-21.10.2022 ja siitä kuulutettiin Hollolan Sanomissa 14.9.2022. Lausunnot pyydettiin toimittamaan 21.10.2022 mennessä.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu seuraavaan taulukkoon.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos 12.10.2022	huomio	kommentti
	4 § Palo-osastoinnin muuttuminen turvallisempaan suuntaan, esim. öljylämmityslaitteiston poistaminen ja tila kellariksi, kemikaalivarasto varastoksi, onko luvan tarvetta muutokselle.	Öljylämmityksen poisto ei vaadi erillistä lupaa, mutta uuden lämmitysjärjestelmän teko vaatii luvan.
	4§ Erillisen autokatoksen rakentaminen, voisiko tämän yhteydessä olla palo-osastoimatonta varastotilaa, jos voi niin minkä verran.	Autokatoksen yhteyteen ei saa rakentaa yli 10m ² varastoa, ellei hae siihen erillistä rakennuslupaa. Vaatii palo-osastoinnin. Myös kokonaisalan tulee olla alle 50m ²
	10 § Maalämpökaivojärjestelmän rakentaminen; vesitalouslupa onko sama kuin vesilain mukainen lupa aluehallintovirastolta.	Vesitalouslupa on sama kuin vesilain mukainen lupa aluehallintovirastolta. Ei muutosta rakennusjärjestykseen
	12 § Osoitenumero erittäin tärkeä asia, sen sijaan valaistu numero esim. kohteissa joissa ei ole sähköä tai kohteissa joissa joudutaan asentamaan numero liittymään ja siitä tie johtaa pihaan (35 m).	Muutetaan rakennusjärjestystä vastaamaan huomiota.
	14 § Palovaroitin; yksi palovaroitin/ alkava 60 m ² / kerros	Lisätään rakennusjärjestykseen sana alkava
	14 § Hiilimonoksidivaroitin (hakavaroitin) tulee asentaa käyttöohjeen mukaisesti. Suositeltavaa toki on tulisijallisiin tiloihin	Hiilimonoksidivaroitin on rakennusjärjestyksessä suositus
	19 § Pelastustiepiirros mahdollisine nostopaikkoineen on esitettävä porrashuoneeseen sijoitettavassa palokunnantaulussa.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.

	36 § Pelastuslaki 379/2011 16 §:n mukaan yleisötapahtuman pelastussuunnitelma....	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
	45 § Oljy- ja polttoainesäiliöt sekä. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kiinteällä vuotoaltaalla varustettua säiliötä tai kaksivaippaista säiliötä.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
	Tyomailla voidaan käyttää kiinteällä vuotoaltaalla varustettuja tai kaksoisvaippaisia UN-valmistettuja kuljetus-/varastointisäiliöitä, tai pelkästään varastointiin tarkoitettuja kaksoispidätyksen omaavia säiliöitä (esim. SFS-EN 12285-2, SFS 2733). Säiliötarkastusten on oltava voimassa tyomaalle tultaessa.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
Hollolan kunta 13.9.2022	Tarkastelimme asiaa kaavoituksen ja rakennusvalvonnan lupapalaverissa ja totesimme yhteisesti, että meillä ei ole Kärkölän rakennusjärjestyksen luonnoksesta erityistä lausuttavaa, eikä siinä ole olennaisesti Hollolan kuntaan vaikuttavia asioita. Eli Hollolasta ei olla toimittamassa tämän viestin lisäksi virallista lausuntoa.	
Päijät-Hämeen liitto 14.10.2022	Päijät-Hämeen liitolla ei ole huomautettavaa Kärkölän rakennusjärjestysluonnoksesta.	
Kärkölän ympäristöyhdistys 21.10.2022	Kärkölän kunnan ympäristölautakunta on aloittanut rakennusjärjestyksen päivittämisen jo vuonna 2016. Nyt rakennusjärjestysluonnos on asetettu nähtäville. Ympäristölautakunnan päätösesityksessä mainitaan rakennusjärjestysehdotus ja toisaalla rakennusjärjestysluonnos. Nähtäville on asetettu versio, josta ei tiedä onko kyseessä voimassa oleva rakennusjärjestys, edellä mainittu luonnos vai peräti ehdotus? Nähtävillä olevassa aineistossa on mainittu liite, mutta se puuttuu. Tällainen epätarkkuus aineiston julkaisussa ei ole hyväksyttävää. Mitä on tapahtunut vuonna 2016 asetetuille tavoitteille? Mitä ne olivat? Ympäristölautakunnan 15.06.2022 § 42 käsittelytekstissä sanotaan, että rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä suuria muutoksia tässä vaiheessa. Nähtäville asetettu versio poikkeaa kuitenkin suuresti voimassa olevasta rakennusjärjestyksestä sekä sisällön että määräysten tasolla. Rakennusjärjestykseen ehdotetut muutokset tulee kuvata yksiselitteisen selvästi ja muutokset tulee myös perustella. Luonnoksen liitteeksi tulee lisätä vertailu voimassa olevan rakennusjärjestyksen ja luonnoksen määräyksistä; mitkä määräykset	Mielipide ei aiheuta muutoksia rakennusjärjestysehdotukseen. Ehdotukseen liitettyistä kommentteista selviää, että merkittävin muutos entiseen on siihen tehty rakenteellinen muutos.

	<p>poistuvat, mitä ovat uudet määräykset ja mitkä määräykset muuttuvat ja miten.</p> <p>Rakennusjärjestysuudistuksen tavoite on epäselvä; mitä oli tarkoitus muuttaa? Mitä on muutettu?</p> <p>Rakennusjärjestys tulee asettaa uudelleen nähtävälle luonnoksena, joka on selkeä ja jossa ehdotetut muutokset esitetään avoimesti. Uuden luonnoksen valmistelussa tulee myös pyrkiä termien ja käsitteiden yhdenmukaisuuteen, asiakokonaisuuksien ja aiheiden huolelliseen otsikointiin.</p>	
<p>ELY-keskus 20.10.2022</p>	<p>Kärkölen kunta on pyytänyt Hämeen ELY-keskuksen lausuntoa kunnan rakennusjärjestysluonnoksesta. Kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Kärkölen kunnanvaltuustossa 4.3.2013. Rakennusjärjestys laadittiin tuolloin yhteisesti Lahden kaupungin sekä Nastolan ja Kärkölen kuntien kesken. Lahden ja Nastolan yhdistyttyä ja yhteisen rakennuslautakunnan päätyttyä rakennusjärjestystä on tullut tarpeen muuttaa ja laatia Kärkölen kunnalle oma rakennusjärjestys. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä muutoksia tässä vaiheessa.</p>	
	<p>1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä, 3 § Rakentamistapaohjeet ja määritelmiä</p> <p>Rakennusjärjestyksen tehtävä ja soveltamisala on kuvattu asiakirjan alussa asianmukaisesti ja selkeästi ja samassa yhteydessä on hyvin kuvattu rakennusjärjestyksessä käytettävä termistö.</p>	
	<p>5 § Uuden rakennuksen rakentaminen puretun tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle</p> <p>Luvussa todetaan, että ”olemassa olevan asuinrakennuksen samaan pihapiiriin kuuluvan puretun tai tuhoutuneen talousrakennuksen tilalle voidaan rakentaa uusi, jos rakennus muutoin täyttää rakennusjärjestyksen sille asettamat vaatimukset. Rakentaminen vaatii aina rakennusluvan”. ELY-keskus huomauttaa, että luvun tarkoitus ja tarve jää epäselväksi eikä asiasta käy ilmi, mihin viitataan lauseessa sanalla muutoin. Esitetty viittaus MRL 72 ja 125 § tulisi asiakohdassa myös kirjoittaa auki.</p>	<p>Muutoin sana tarkoittaa, että rakennuksen on täytettävä rakennusluvalla vaaditut vaatimukset, mutta rakennuksen voi rakentaa entiselle paikalle.</p>
	<p>9 § Mainoslaitteet ja muut vastaavat laitteet</p> <p>ELY-keskus esittää kohtaa täydennettäväksi myynti-, tiedotus-, mainos-, ja muuta sellaista laitetta koskevan sijoittamisen ohjeistuksen osalta seuraavasti: ”laite ei saa estää eikä häiritä liikenteenohjauslaitteen</p>	<p>Lisätään rakennusjärjestykseen.</p>

	<p>havaitsemista, heikentää yleistä liikenneturvallisuutta eikä muodostaa liittyymiin näkemäestettä”.</p>	
	<p>10 § Maalämpö</p> <p>Kohdassa on oikein todettu, että maalämpökaivojärjestelmän rakentaminen pohjavesialueella on kielletty, ellei hankkeelle ole myönnetty vesitalouslupaa. Kohdassa myös todetaan, että ”Maalämmön rakentaminen on kielletty vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle tai mikäli suojavyöhykkeitä ei ole määritelty, vedenottamon valuma-alueelle.” Edellä mainittu kirjaus ei ole välttämätön rakennusjärjes-tyksessä, sillä maalämmön rakentaminen on kielletty koko pohjavesialueella. Haettaessa maalämpöjärjes-telmän rakentamiselle vesitalouslupaa, katsotaan samassa yhteydessä myös edellä mainitut suojavyöhykkeet.</p>	<p>Poistetaan ”Maalämmön rakentaminen on kielletty vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle tai mikäli suojavyöhykkeitä ei ole määritelty, vedenottamon valuma-alueelle.”</p>
	<p>18 § Sade- ja sulamisvesien sekä pintavesien johtaminen (hulevedet) ja lumen varastointi</p> <p>Hulevesien johtamista koskien tulee rakennusjärjestyksestä tulla ilmi, että hulevesien johtamisesta maanteiden sivuoihin päättää kunnan ympäristöviranomainen, joka kuulee asiassa tienpitäjää. Tienpitöviranomainen suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti hulevesien johtamiseen maantien sivuojaan.</p>	<p>Korjataan rakennusjärjestystä lausunnon mukaiseksi.</p>
	<p>Koskien sivulla 24 olevaa viittausta MRL 16, 72, 125 ja 137 §, MRA 57 §, Maantielaki 503/2005, RakJ 21 § Kärkölän kunnan ympäristönsuojelumääräykset, ELY-keskus huomauttaa, että laki maanteistä on nykyisellään laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä.</p>	<p>Korjataan rakennusjärjestyksen.</p>
	<p>27 § Etäisyys yleisestä ja yksityisestä tiestä ja liikennemelun huomioonottaminen</p> <p>Kohdassa käsitellään etäisyyttä teistä ja liikennemelun huomioon ottamista. ELY-keskus huomauttaa, että ko. kohdassa tulee huomioida myös rataverkko ja tärinävaikutukset.</p> <p>Rakennusjärjestyksen 27 § tulee täydentää myös siten, että siinä huomioidaan laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 § lisäksi myös 45 §, jossa käsitellään rakennusten tai rakennelmien sijoittamista maantien näkemäalueella.</p>	<p>Lisätty lausunnon huomiot tärinävaikutus ja seuraava teksti laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44§ ja 45§ :</p> <p>Rakentaminen on kiellettyä suoja-alueen ulkopuolellakin sellaisella alueella, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen</p>

		liikenneturvallisuuden vuoksi.
	<p>28 § Suunnittelutarvealue</p> <p>Suunnittelutarvealueiden osalta rakennusjärjestyksessä todetaan, että ”suunnittelutarvealuetta Kärkölen kunnassa ovat maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen alueiden sekä 2 momentissa tarkoitettun rakentamisen lisäksi rakennusjärjestyksen liitteenä olevassa kartassa rajatut alueet, joilla on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä (liitekartta 1)”. Liiteaineistoa ei kuitenkaan ole rakennusjärjestyksen liitteenä eikä näin ollen ole käsitystä esitetäänkö voimassa oleviin suunnittelutarvealueisiin muutosta.</p>	Suunnittelutarvealue ei ole ollut muutoksen kohteena, eikä siihen ei ole tehty muutoksia.
	<p>43 § Vesihuolto ja jätevesien johtaminen</p> <p>Yleisenä kommenttina lukua koskien ELY-keskus esittää täsmennettäväksi termistöä niin, että luvussa käytetään termejä jätevesiviemä-riverkosto, jätevesiviemäri ja vesijohtoverkosto. Luvussa mainitaan, että ”Ennen rakennusluvan myöntämistä on vesihuoltoverkoston ulkopuolisilla alueilla varmistuttava siitä, että kiinteistölle on saatavissa riittävästi terveydelliset laatuvaatimukset täyttävää talousvettä, muussa tapauksessa rakennuttajan on varauduttava talousveden puhdistamiseen”. Tältä osin ELY-keskus esittää täydennettäväksi kenen tehtävänä ja vastuulla on varmistaa kohdassa mainittu talousveden saatavuus. Kohdassa on myös syytä tarkemmin pohtia määräystä talousveden puhdistamiseksi.</p>	Lausunnossa ehdotetut korjaukset tehty rakennusjärjestykseen.
	<p>Kohtaa ”Talousveden laatua voivat heikentää mm. rauta, mangaani, nitraatti, fluoridi, radon ja radioaktiiviset aineet” esitetään täydennettäväksi tarkennuksella ”Kiinteistön talousvesikäytössä olevan kaivoveden laatua voivat heikentää...”.</p> <p>Talousveden laatuun liittyviin asioihin vastaa kunnan terveyden-suojeluviranomainen.</p>	Lisätty järjestykseen
	<p>Lopuksi</p> <p>Osallisten kannalta olisi hyvä, jos nähtävillä olevasta rakennusjärjestyksessä korostettaisiin voimassa olevaan rakennus-järjestykseen nähden muuttuvat asiakohdat.</p>	
	<p>Rakennusjärjestyksen liitteeksi olisi hyvä laittaa kartat, joissa esitetään RKY-alueet ja</p>	

	maakunnallisesti arvokkaat alueet joihin rakennusjärjestyksessä viitataan.	
	Rakennusjärjestystä koskevana yleisenä kommenttina ELY-keskus toteaa, että rakennus-järjestyksessä on useita viittauksia maankäyttö- ja rakennuslain ulkopuoliseen lainsäädäntöön, asetuksiin ja päätöksiin. Ristiriita-tilanteiden ja väärinkäsitysten välttämiseksi rakennus-valvonnan on syytä seurata muuttuvaa lainsäädäntöä, jotta rakennusjärjestys pysyy ajantasaisena.	
Lahden museot 24.10.2022	Kärkölen kunta on uusimassa rakennusjärjestystään. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta seuraavaa.	
	<p>Maankäyttö- ja rakennuslain 14§ mukaan rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset.</p> <p>Rakennusjärjestyksen rooli korostuu alueilla, joilla tarkin kaavataso on maakuntakaava. Maalaismaisena kuntana tällaista aluetta on Kärkölässä pinta-alallisesti paljon, joskin harvaan asuttuna. Näillä alueilla on kuitenkin myös muinaisjäänöksiä sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisia, kyläkuvallisia ja maisemallisia arvoja, joiden huomioon ottaminen on kaavan puuttuessa tärkeää nostaa esille rakennusjärjestyksessä.</p>	
	Rakennusjärjestyksen luonnoksessa on jo joitakin mainintoja arvokohteisiin tai suojeltuihin rakennuksiin kohdistuvien toimenpiteiden osalta. Arvokohde käsitteenä on siksi tärkeää avata myös rakennusjärjestyksen alkuosan määritelmässä seuraavasti: Arvokohde voi tarkoittaa myös muita kuin kaavalla tai erityislaeilla suojeltuja kohteita, kuten kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä kohteita tai alueita. Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa neuvontaa ja toimii lausunnonantajana arvokohteita koskien.	<p>Lisätään lukuun 3§ Arvokohde</p> <p>Arvokohde voi tarkoittaa myös muita kuin kaavalla tai erityislaeilla suojeltuja kohteita, kuten kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä kohteita tai alueita. Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa neuvontaa ja toimii</p>

		lausunnonantajana arvokohteita koskien.
	Lisäksi museo esittää, että rakennusjärjestyksen II luvun 6 § (Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön) alakohdaksi lisätään seuraavat huomioon otettavat asiat, kun suunnittelu ja rakentaminen kohdistuu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta arvokkaille alueille, joilla ei toteudu asema- tai yleiskaavan ohjausvaikutus:	Lisätään lukuun 6§
	<p>Kulttuuriympäristön huomioon ottaminen</p> <p>1) Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia maaperässä säilyneitä rakenteita ja jälkiä ihmisen muinaisesta toiminnasta.</p> <p>Muinaisjäännösalueilla muinaisjäännökseen kajoaminen on kiellettyä ilman Museoviraston lupaa. Rakennushanketta suunniteltaessa tulee selvittää lähiympäristön mahdolliset muinaisjäännökset ja hankkeen vaikutus niihin. Tiedot muinaisjäännöksistä löytyvät Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä (www.kyppi.fi). Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen määrittelee museoviranomainen. Jos rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännös, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän hyvissä ajoin neuvotella museoviranomaisen kanssa maankäyttöä koskevasta suunnitelmistaan ja pyytää suunnitelmista alueellisen vastuumuseon lausunto. Ennen rakentamiseen ryhtymistä ja rakentamisen aikana tulee toimia museoviranomaisen määrittelemällä tavalla.</p> <p>Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain 1 §:n mukaisesti rauhoitettuja heti löytyessään ilman erillistä suojelupäätöstä. Jos sellaisellakin alueella, josta ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä, rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle (MML 14 §)</p> <p>Viittaus: Muinaismuistolaki 295/63, MRL 197 §</p>	Lisätään lukuun 6§
	<p>2) Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja maisema-alueilla suunnittelun</p> <p>lähtökohdaksi on otettava kulttuuriympäristön arvojen säilyttäminen. Valtakunnallisesti arvokkaita</p>	Mainittu kohdassa §32

	<p>rakennettuja kulttuuriympäristöjä (www.rky.fi) ja maisema-alueita (www.ymparisto.fi/fiFI/Luonto/Maisemat/Arvokkaat_maisemaalueet) koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (MRL 22§, 24§). Maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisema-alueiden aluerajaukset on esitetty maakuntakaavassa ja ne on otettava huomioon toimenpiteitä toteutettaessa (MRL 32§, 118§, 139§). Kyseisille alueille kohdistuvat toimenpiteet ovat luvanvaraisia ja Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.</p>	
	<p>3) Paikallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja inventoiduissa kohteissa suunnittelun lähtökohtana on kulttuuriympäristön paikallisen omaleimaisuuden säilyttäminen. Inventoiduista kohteista saa tietoa kunnasta tai Päijät-Hämeen alueellisesta vastuumuseosta. Alueilla, joissa inventoinnit eivät ole kattavia, on tarpeen tehdä lisäselvityksiä. Alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p>	<p>Lisätään §32</p>
	<p>4) Kunnan viranomaisen voi lupaa haettaessa edellyttää rakennuksen kulttuurihistoriallisten arvojen selvittämistä tai kuntoselvityksen laatimista. Kulttuurihistoriallisten arvojen tai kohteen kunnan selvittää alan asiantuntija. Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p> <p>Viittaukset: Maankäyttö- ja rakennuslaki 314/1999.</p>	<p>Mainittu §32</p>
	<p>Lisäksi museo esittää seuraavia yksittäisiä täydennyksiä rakennusjärjestykseen:</p> <p>II luku 11 § Aurinkosähkö ja sähköautojen latauspisteet</p> <p>Aurinkosähkön keräyspisteen voi rakentaa rakennuksen katolle ilman erillistä rakennuslupaa. Tätä suuremmat keräysalueet vaativat rakennusluvan. Ehdotetaan lisäystä: Arvokohteissa ja suojelluissa rakennuksissa julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput edellyttävät aina toimenpidelupaa ja Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon kuulemista.</p>	<p>Lisätään lukuun §11</p>

	<p>II luku 13 § Rakennuksen ja rakennetun ympäristön hoito ja valvonta sekä varastointi</p> <p>Kaavassa suojellulla tai muutoin arvokkaaksi arvioidulla alueella tulee ennen ympäristökuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista olla yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.</p> <p>Ehdotetaan lisäystä: ja alueelliseen vastuumuseoon. Tällaisia toimenpiteitä ovat myös julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput.</p>	<p>Lisäys lisätty §11 kohdalle.</p>
	<p>Saman kohdan soveltamisohje</p> <p>Ympäristökuvaltaan arvokkaita alueita ovat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja -maisemat.</p> <p>Ehdotetaan lisäystä: sekä paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.</p>	<p>Lisätään lukuun §13</p>
<p>Hausjärven kunta 25.10.2022</p>	<p>Hausjärven kunnalla ei ole huomautettavaa Kärkölän rakennusjärjestysluonnoksesta KH 25.10.2022 § 159</p>	

Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	<p>Ympäristölautakunta lähettää rakennusjärjestyksen ehdotuksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi. Kunnanhallituksen käsittely on 28.11.2022 ja kunnanvaltuuston kokous 12.12.2022. Rakennusjärjestys on tarkoitus tulla voimaan 1.2.2023.</p>
Päätös	<p>Rakennusjärjestysehdotukseen tehtiin seuraavat muutokset.</p> <p>Rakennusjärjestys 3 § Lisättiin yksimielisesti otsikko Rakennuksen kerros.</p> <p>Rakennusjärjestys 4 § Puheenjohtaja teki seuraavan vastaehdotuksen, jota Soile Laakso ja Juha-Matti Laiho kannattivat.</p> <p>Kaikkiin seuraaviin kohtiin, joissa on määritetty rajakoko, todetaan, mitä vaaditaan rajan ylä- ja alapuolella. Lisätään:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grillikota / -katos yli 25 m² -R - yli 10 m² katokset yleensä (terassikatokset, polttopuukatokset, yms.) - T - jätekatos (alle 4 m²) - täytettävä etäisyys vaatimukset E - varastointisäiliö - siilo (maanpäällinen osaa alle 10 m³) - hankkeesta riippuen T/R - suurehko antenni (lautasantenni halkaisija yli 1,2 m) - hankkeesta riippuen

T/R

Puheenjohtajan vastaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisättiin yksimielisesti seuraavaan kohtaan "ennen toimenpidettä":

E = ei valvontatoimenpiteitä, ilmoitettava kunnan rakennusvalvontaan eli lisäyksen jälkeen kuuluu seuraavasti:

E = ei valvontatoimenpiteitä, ilmoitettava ennen toimienpidettä kunnan rakennusvalvontaan

Rakennusjärjestys 21 §

Vimeisen kappaleen ensimmäinen lause "Tonttien välisen aidan..." muutettiin yksimielisesti "Tonttien välisen raja-aidan..."

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti edellä selostetuilla rakennusjärjestysehdotukseen tehdyillä muutoksilla.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 216
328/10.03.03/2022

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunta käsitteli kokouksessaan 23.11.2022 § 73 rakennusjärjestysehdotusta ja päätti lähettää rakennusjärjestysehdotuksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ottaa tämän lisäasian käsittelyyn. Päättiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

rakennustarkastaja
Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 50
328/10.03.03/2022

Esittelijä

kunnanhallitus

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös

Pormestari teki seuraavan vastaehdotuksen, jota Mari Raininko kannatti:

Kunnanvaltuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun, koska valmistelu on keskeneräinen. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaan ehdotus rakennusjärjestykseksi on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Nähtävälle asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista. Rakennusjärjestysehdotuksesta on pyydetty lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys vaikuttaa.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

rakennustarkastaja
ympäristölautakunta
kunnanhallitus

Liitteet

Liite4 Ehdotus rakennusjärjestykseksi

Kunnanvaltuusto

§ 51

12.12.2022

Muut mahdollisesti esille tulevat asiat

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 51

KunL 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:n tarkoittamalla tavalla.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös

Valtuutettu Santeri Nousjoki teki liitteenä olevan valtuustoaloitteen koskien talousarviokirjaa.

Valtuutettu Santeri Nousjoki teki liitteenä olevan valtuustoaloitteen koskien Kuntien Tiera Oy:stä luopumisesta.

Valtuutettu Kauko Issakainen teki liitteenä olevan valtuustoaloitteen koskien Kärkölen kunnan hankerahaston perustamista.

Valtuutettu Kauko Issakainen teki liitteenä olevan valtuustoaloitteen koskien kunnanhallituksen, valtuuston sekä lautakuntien jäsenten vapaaehtoista varojen osoittamista perustettavaan hankerahastoon.

Valtuutettu Mari Raininko kiitti kunnan työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä kuluneesta vuodesta.

Valtuuston puheenjohtaja Matti Airola muistutti Digiturvalla tulevaan - hankkeen valmennuskoulutuksesta.

Lisäksi puheenjohtaja kiitti kunnan työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä kuluneesta vuodesta.

Liitteet

Liite5 Valtuustoaloite talousarviokirjasta

Liite6 Valtuustoaloite Tierasta luopuminen

Liite7 Valtuustoaloite hankerahaston perustaminen

Liite8 Valtuustoaloite toimielinten jäsenten vapaaehtoinen varojen osoittaminen perustettavaan hankerahastoon

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 47, § 48, § 50**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHh1 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 49

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite:	Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite:	Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite:	hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Faksi:	029 56 42269
Puhelinnumero:	029 56 42200 (vaihde)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kärkölen kunnan kirjaamosta.

Postiosoite:	Virkatie 1, 16600 Järvelä
Käyntiosoite:	Virkatie 1, 16600 Järvelä
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@karkola.fi
Puhelinnumero:	044 770 2200

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.